

Onze visie op de toekomst van De Fontein als buurtkerk

In de komende maanden voltrekken zich een paar ingrijpende veranderingen m.b.t. De Fontein. In de zomer begint de verbouwing van de kerk met het oog op de vestiging van de huisartsenpraktijk, die met ingang van januari 2022 wordt geopend. Eind september gaat Marga Baas met vervroegd emeritaat.

In de visie van de wijkkerkenraad staat voorop dat De Fontein als **buurtkerk** present blijft in dit stadsdeel (Selwerd, Tuinwijk, Paddepoel, Vinkhuizen, de Held, Reitdiep). In *het transitieplan* van De Fontein is dit destijds (2019-2020) als volgt geformuleerd:

‘We willen als kerkelijke wijkgemeente een betekenisvolle bijdrage leveren aan het welbevinden van buurtbewoners en de leefbaarheid in dit deel van de stad. We doen dat door present te zijn in de wijk en betrokken te zijn bij de mensen die hier wonen en werken. We hopen dat op deze wijze De Fontein wordt ervaren als een open en verwelkomende geloofsgemeenschap met een herkenbaar gezicht. We worden gemotiveerd en geïnspireerd door de Bijbelse boodschap en de Geest van Jezus die mensen in beweging zet tot dienen en delen’.

Vanuit deze gedachte zijn wij als gemeente het project ‘Van wijkgemeente naar buurtkerk’ gestart. Onlangs heeft de wijkkerkenraad een *beleidsnotitie* geschreven. Deze beleidsnotitie is aan de gemeente voorgelegd. Hierin is de wens uitgesproken deze transitie door te willen zetten. Het gaat dan niet langer meer om een project, maar om een voortgaand veranderingsproces, dat uitmondt in buurtkerk De Fontein. Dat wil zeggen dat De Fontein niet langer een relatief gesloten gemeenschap is met een gebouw voor de eigen leden, maar:

- een organisatie die midden in dit stadsdeel (met bovengenoemde wijken) staat
- betrokken op de buurt(bewoners)
- met een laagdrempelig en buurtgericht aanbod aan activiteiten op het vlak van zingeving, verbinding en verdieping
- samenwerkend met buurtbewoners en -organisaties en inhakend op initiatieven uit de omgeving

De vestiging van de huisartsenpraktijk in (een deel van) De Fontein bekrachtigt dit toekomstperspectief. Het biedt ons de komende vijftien jaar speelruimte; dankzij de huisarts als huurder hoeven we ons als buurtkerk gedurende deze periode geen zorgen te maken over (de exploitatie van) ons onderkomen. De huisartsenpraktijk zorgt voor de aanloop van nieuwe mensen richting De Fontein. Dat schept de mogelijkheid ons te richten op onderlinge samenwerking en het opzetten van activiteiten op het raakvlak van lichamelijk en geestelijk welzijn van mensen.

We kunnen ons als buurtkerk in wording laten inspireren door anderen, zoals bijv. het project ‘Zinnig Noord’ en Stek Den Haag.¹ Het is niet de bedoeling om de daar (en elders) beproefde vormen en activiteiten te kopiëren, maar ze kunnen ons helpen bij het zoeken naar mogelijkheden die aansluiten bij de behoefte die hier, om ons heen, bij gemeenteleden én buurtbewoners, leeft.

Ruth Pruis investeert daarom veel tijd in samenwerking en pakt vragen en initiatieven vanuit de buurt/buurtbewoners op. (In onze beleidsnotitie en in het evaluatieverslag van haar werkzaamheden worden daar vele voorbeelden van genoemd.)

Niet alleen voor haar, maar voor de wijkkerkenraad en de gemeente als geheel blijft het zaak goed na te denken over de vraag hoe wij als De Fontein het beste aan kunnen sluiten bij onze omgeving; waar heeft men werkelijk behoefte aan, wat hebben wij te bieden en op welke terreinen kunnen wij een betrouwbare bondgenoot zijn?

In de bouwstenen van ons beleidsplan gaat het om de verwerkelijking van De Fontein als **buurtkerk**. Dat woord roept vragen op. Geen wonder, want het gaat om een betrekkelijk nieuw concept. We zijn ons ervan bewust dat buurtkerk worden iets anders is dan een wijkgemeente zijn die enkele buurtactiviteiten biedt. Het is ook iets anders dan een buurtcentrum worden. In de **buurtkerk** blijven diaconaat, pastoraat en de zondagse vieringen van groot belang. Wel is het nodig dat zij vernieuwd en geïntegreerd worden in het geheel van de buurtkerk. Dat betekent dat we op korte termijn zullen werken aan:

- een aangepast pastoraal en diaconaal netwerk
- de ontwikkeling van nieuwe manieren van vieren (die gericht zijn op mensen die niet zo vertrouwd zijn met de kerkelijke taal, liturgie en muziek)
- een bredere en andere manier van omgaan met vrijwilligers

Buurtkerk zijn betekent in de visie van de wijkkerkenraad ook, dat de geloofsgemeenschap rond De Fontein – zolang de PGG uit diverse wijkgemeentes bestaat – een eigen, zelfstandige wijkgemeente blijft. Wanneer zich in de toekomst de situatie zou voordoen dat de huidige organisatievorm met een eigen wijkkerkenraad niet langer valt te handhaven, kan stadsbreed naar andere mogelijkheden worden gezocht om de continuïteit van buurtkerk De Fontein te waarborgen.

De Algemene Kerkenraad heeft ons verzoek om de aanstelling van Ruth Pruis te verlengen en uit te breiden gehonoreerd.

1

- Zinnig Noord - Het project ‘Zinnig Noord’ is in januari 2014 gestart is door twee kerken in (Amsterdam) Noord, de Ark en de Bethelkerk. Deze kerken zijn op zoek naar nieuwe manieren om van betekenis te zijn in een moderne, seculiere tijd en stad. - <https://www.zinnignoord.nl/over-ons>: ‘Zinnig Noord is een open community rond zingeving. Een plek waar je zin en inspiratie vindt, waar je stil kunt staan in de storm van jouw leven en waar je nieuwe mensen en ideeën ontmoet. Samen zoeken we - te midden van alle gekte - naar wat waardevol en zinvol is, naar iets om in te geloven’.
- Stek Den Haag - <https://stekdenhaag.nl/>: ‘Stek - stichting voor stad en kerk - in Den Haag wil mensen stimuleren om zich met elkaar te verbinden en elkaar te beschermen, elkaar te versterken en te bezielen. Stek zet zich in opdracht van de Protestantse Kerk Den Haag met professionals en vrijwilligers in voor mensen in de marge van de samenleving. Stek kent locaties in buurten en wijken, diverse maatjesprojecten en diaconaal opbouwwerk. Stek zet zich ook in voor de zorg voor kinderen in Moerwijk, begeleiding van scholieren in Transvaal en ondersteuning van het werk van verschillende uitdeelpunten van Voedselbank Haaglanden. Stek stimuleert zingeving, sociale cohesie, het doorbreken van isolement en het gezamenlijk optrekken van buurt en kerk’.

Het is echter onduidelijk hoeveel fte's De Fontein toebedeeld krijgt als Marga Baas met emeritaat gaat.

Om ervoor te zorgen dat de toekomstvisie die in het beleidsplan staat beschreven een zo groot mogelijke kans van slagen heeft, wil de wijkkerkenraad graag dat Ruth Pruis degene is die in dit voortgaande proces de komende jaren een sleutelpositie vervult:

- Zij heeft gedurende de afgelopen twee jaar een schat aan ervaringen verzameld en talloze contacten opgebouwd
- Bovendien is zij niet alleen sterk in netwerken en het organiseren van groepsactiviteiten, maar ook in individuele gespreksvoering en pastoraat
- Daarnaast heeft ze er blijk van gegeven feeling te hebben met het specifieke karakter van onze gemeente en weet ze ook in liturgische vieringen mensen aan te spreken

Maar het is evident dat er na het vertrek van Marga Baas naast Ruth Pruis meer professionele menskracht nodig is.

Daarom stelt de wijkkerkenraad voor dat De Fontein binnen de PGG als een soort pilot gaat fungeren, waarin de mogelijkheden van de buurtkerk verder worden verkend en uitgewerkt. We volgen daarmee de koers van ons eigen beleidsplan en we sluiten bovendien aan bij het stedelijk beleid, waarin veelkleurigheid, vernieuwing en het overschrijden van wijkgrenzen belangrijke noties zijn.

In het kader van zowel ons eigen proces als de stadsbrede vernieuwing zoeken we samenwerking met ds. Evert Jan Veldman en ds. Alberte van Ess, die elk vanuit eigen deskundigheid Ruth Pruis en onze wijkgemeente als geheel kunnen ondersteunen en coachen. Beiden zijn enthousiast over de buurtkerk als nieuwe vorm van gemeente-zijn.

Ook geldt voor hen alletwee dat zij

- met ons en onze beleidsplannen bekend zijn
- de nodige ervaring hebben, o.a. op het gebied van buurtpastoraat in de grote stad
- naast vernieuwing ook continuïteit bieden en herkenbare gezichten zijn voor de gemeente

We verwachten van hen dat zij structureel naast Ruth Pruis in De Fontein werkzaam zijn, samen voor 0,3 fte. We hopen van harte dat de wijkkerkenraden van de Nieuwe Kerk en De Bron alsook de AK hiervoor groen licht zullen geven; de tijd dringt. Het spreekt vanzelf dat Ruth Pruis waar nodig ook haar kennis en kunde beschikbaar stelt ten dienste van o.a. De Bron en de Nieuwe Kerk, zoals trouwens alle leden van het Team inzetbaar zijn voor de PGG als geheel.

Een pilot (van bijvoorbeeld oktober 2021 tot december 2023) biedt meerdere voordelen.

Het voorstel van de wijkkerkenraad

- geeft alle partijen tijd om te bepalen of het een werkbaar constructie is of niet
- bouwt zekerheid (van formatie) in
- past binnen beleid/toekomstplannen PGG
- laat stadsbreed zien dat De Fontein echt vernieuwend wil zijn → voorbeeldfunctie

Gezien het experimentele karakter van de buurtkerk en de veelzijdigheid van de taken die aan Ruth Pruis worden toevertrouwd, spreken we als wijkkerkenraad de wens uit dat binnen afzienbare tijd de mogelijkheid wordt onderzocht of voor De Fontein meer fte's beschikbaar kunnen komen dan de huidige 0,7 fte van Ruth Pruis (naast de tijdelijke 0,3 fte van ds Evert Jan Veldman en ds. Alberte van Ess).